

Faizsiz Finansman Sertifikası Sukuk'un Türk Sermaye Piyasası Açısından Değerlendirilmesi

Özet

Faizin yasak olduğu İslam dünyasında menkul kıymetleştirme faizsiz İslami yatırım araçları piyasasının temelini teşkil etmiştir. Bu kapsamda çıkartılan İslami finansman sertifikası sukuk esas olarak varlık finansmanı için çıkarılmakta olup, elde edilen fonla alınan varlık/yapılan yatırımdan elde edilecek gelirin Sukuk sahibine belli dönemlerde ödenmesi esasına dayanmaktadır. Bu çalışmada, İslam sermaye piyasasının gelişimi ile Körfez sermayesinin Türkiye'ye çekilmesinde önemli bir mali araç olarak katkı sağlayacağı düşünülen ve son yıllarda global bir yatırım aracı haline gelen sukuk incelenmektedir. İslam sermaye piyasası yapısına uygun faizsiz yatırım araçlarında Türkiye deneyimi (VDMK, GOS, KZOB vb.) ve ilgili mevzuat değerlendirilmekte, mevcut Türk sermaye piyasası yapısı içerisinde Körfez sermayesine yönelik oluşturulması düşünülen yatırım araçlarına gereksinimler İslam dünyası deneyimleri dikkate alınarak ortaya konmaktadır. Sukuğun ikincil piyasası oldukça sığ olmakla beraber, sabit getirili yatırım araçlarına yönelik ikinci el piyasası bulunan İslam ülkelerinin 2006 yılı işlem hacmi GSYİH ortalama oranı baz alındığında İslami yatırım araçları açısından yıllık yaklaşık 10 milyar dolar, İslam piyasaları içerisinde sermaye piyasası gelişmiş olan Bahreyn Borsası verileri esas alındığında yıllık yaklaşık 50 milyar dolarlık işlem hacmi potansiyeli olabileceği hesaplanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Faizsiz finansman sertifikası, Sukuk, VDMK (Varlığa Dayalı Menkul Kıymet), GOS (Gelir Ortaklığı Senedi); KZOB (Kâr Zarar Ortaklığı Belgesi)

Evaluation of Interest-Free Financial Certificate Sukuk within the Framework of Turkish Capital Markets

Abstract

Securitization is the main feature of the interest-free Islamic market where interest payment is forbidden. In this study, we analyze Islamic capital market development and Islamic financial certificate sukuk which is expected to be utilized to finance Turkish public sector investments and channel Islamic funds to Turkish market. Turkish experience on interest-free asset backed securities and profit sharing certificates as well as relevant regulations in effect are within the scope of the study. For the development and issuance of interest-free instruments via Turkish public and private sectors, Islamic experience is evaluated. Although, secondary market of sukuk is very shallow, based on the average 'trading volume – GDP' ratio of the Islamic fixed income market figures for 2006, Turkish potential on interest-free securitized instruments trading volume is estimated approximately US\$10 billions/year. Considering the market development level, when we take the ratio of Bahrain, expected trading volume potential is estimated approximately US\$50 billions/year.

Keywords: Interest-free financial certificate, Sukuk, ABS (Asset Backed Securities), PSS (Profit Sharing Certificate); Plofit Loss Sharing Certificate (PLSS)

Necla KÜÇÜKÇOLAK¹

¹ İstanbul Menkul Kıymetler Borsası, Müdür Yardımcısı; necla.kucukcolak@imkb.gov.tr

Bu çalışmada yer alan görüşmeler yazarın kendisine ait olup, çalıştığı kurum ile hiç bir ilişkisi yoktur.

İstanbul Stock Exchange, Assistant Director, Opinions in this paper belong to the author and do not reflect the opinion of the Istanbul Stock Exchange.